Edukado-Egaleco-Emancipado

Nia utopioj por hodiaŭ

Manifesto de

- **G.F.E.N** (Franca Asocio pri Nova Edukado : lingvogrupoj el Liono kaj Provenco)
- **G.R.E.N** (Romandasocio pri Nova Edukado)

skribita post kolokvo samtitolé

Ni estas en la momento de elekto

Ĉu ni, sociaj aktoroj, edukistoj, kreintoj, volas eternigi lernejan sistemon tiel ofte detrua tiom de la inteligenteco kiom de la personoj, plenkreskuloj same kiel infanoj? Ĉu ni volas restigi neŝanĝitajn pedagogiajn praktikojn, neŝanĝeblajn instruenhavojn, lerntaksadon-sociselektadon hereditan de alia tempo? Tute ne.
La kapablo de utopio estas la angulŝtono de la proponoj kiujn ni subtenas en 2017 favore de Lernejo kaj de iu ajn trejnadejo.

La pedagogo estas destinata por la Utopio

Alporti la esperon, fidi la estontecon ne estas virtafero , sed afero de socia inteligenteco kaj de kuraĝo. *Malcentri nin, prokrasti la perforton, kulturi la sentidentiĝon, konstrui spacojn por solidare pensi kaj agi, atenti la vortojn kaj iliajn uzojn, konstrui la individua ĵon meze de la kolektivaĵo, debati, estas la incitiloj de nia engaĝiĝo* .
Sen tia Lernejo kiu permesas kaj ebligas al ĉiuj infanoj kaj plenkreskuloj en niaj landoj starigi estontecon komunan kaj digna – sen tia lernejo *kiu vere serĉas* ŝanĝiĝi - *ne eblas ia daŭra eliro ĉu politike ĉu persone*. Ne estas facila la partio, sed ĝi estas jam plenmezure komencita. Multaj praktikoj en Francio kaj tutmonde ĝin atestas.
Homaro estas UNU. Lia diverseco estas ĝia riĉeco. La '*Ĉiuj kapablaj*' devas gvidi nian edukan kaj civitan agadon.

Konstatadoj

Ĉio eldirita, sed nenio efektivita

Paradoksaj instrukcioj

Ni estas la heredantoj de ia nevortigita socia kontrakto. Ĝi donas al la Lernejo la duoblan mision:
- eduki kaj instrui ĉiujn infanojn.
- , samtempe, organizi la socion desigante ĉi tiujn infanojn.
Ni, aktoroj en la Lernejo, suferas pro tio skizofrenio. Ĝi malhelpas nin plenumi nian edukmision. Tiu situacio, diagnozita de la esplorado pri edukado, pludaŭrigas dank'al la forteco de la lernejaj kutimoj.

Groupe français d'Éducation Nouvelle
(Secteur langues, groupes du Lyonnais et de Provence)
Groupe Romand d'Éducation Nouvelle

Manifeste

écrit à la suite du colloque portant le même titre

Éducation Égalité Emancipation

Nos utopies pour aujourd'hui

Nous sommes à l'heure du choix
Nous, acteurs sociaux, éducateurs, créateurs, voulons-nous perpétuer un système scolaire si souvent destructeur des intelligences autant que des personnes, adultes comme enfants? Voulons-nous maintenir en l'état des pratiques pédagogiques inchangées, des contenus d'enseignements immuables, une évaluation-sélection héritée d'un autre temps? Non.
La dimension d'utopie est la pierre angulaire des propositions pour l'École et la formation que nous faisons en 2017.

Le pédagogue est condamné à l'utopie
Porter l'espérance, croire en l'avenir n'est pas affaire de vertu, mais d'intelligence sociale et de courage. Nous décentrer, surseoir a la violence, cultiver l'empathie, construire des espaces pour penser et agir ensemble, être vigilants face aux mots et a leurs usages, construire de l'individuel au sein des collectifs, débattre, sont les ferments de notre engagement.
Sans une École qui autorise et permet a tous les enfants et adultes de nos pays de construire un avenir commun et digne - sans une école qui cherche vraiment a se transformer - aucune issue durable n'est politiquement, ni humainement possible. La partie n'est pas facile, mais elle est déjà largement engagée. De multiples pratiques en attestent en France et dans le monde.
L'humanité est UNE. Sa diversité est sa richesse. Le Tous capables doit guider notre action éducatrice et citoyenne.

Des constats

Tout est dit, mais n`en n'est fait
Des injonctions paradoxales
Nous sommes les héritiers d'un contrat social tacite. Il confère a l'École la double mission:
- d'éduquer et instruire tous les enfants.
- d'organiser, dans le même temps, la société en triant ces mêmes enfants.
Nous, acteurs de l'École, souffrons de cette schizophrénie. Elle nous empêche d'accomplir notre mission d'éducation. Diagnostiquée par la recherche en éducation, cette situation perdure par la force des coutumes scolaires.

. La Lernejo fariĝis institucio kiu, paradokse, bezonas la fiaskon por funkcii. Kvalifiko kaj malkvalifiko estas rilataj kiel la du flankoj de la sama monero. Sen la malkvalifiko de unuj neniu kvalifiko por la aliaj

La Lernejo inventis kaj pli kaj pli disvolvis multnombrajn kuracmedikamentoj kaj aparatojn por la malbonoj kiujn ĝi generas, sed ĉi tiuj restas senefikaj kaj pligrandiĝas la malbono kiun ĝi estas supozata ripari. Ĉar la novaj profesioj kiuj vivas dank'al ĉi tiuj riparoj ankaŭ bezonas la fiaskon por daŭrigi. La viciosa rondo lokmetiĝis.

Centra vetcelo maskita

Tiele inter la muroj de la lernejoj estas "deponata" tiu socivetcelo tiel centra kiel nekonfesebla : la antaŭatempa elekto de la estontaj ekskludanoj de la 'bonaj sociaj postenoj'. Tiu disigo estas akceptita ĉar ĝi aperas kiel legitima

Demando pri legitimeco

Tiu legitimeco estas socie kaj eduke ellaborita tra la procezo mem de la infanoj malsukcesigitaj, kiuj tre frue internigas la subjektivan kredon ke ili estas respondecaj por sia propra ekskludo el certaj klasoj, sektoroj aŭ prestiĝaj lernejoj. Tiu transdono de respondeco nun gajnis multajn gepatrojn.

Lernejo tiele sukcesis ĉi tiun akrobataĵon: fari ke la lerneja fiasko kiu ĝi mem produktas fine estas subportata de la lernantoj mem kaj iliaj gepatroj. Sed neniu el ĉi tiuj aktoroj konscias ĉi tiun fenomenon. La gepatroj fidas la promesojn faritajn de la Lernejo.

Libereco, egaleco, frateco,

Tiuj valoroj anoncitaj de la Lernejo estas ofendmokitaj per selektado kiu maskas per argumentoj supozeble formada: ''bezonas ĉifertaksadon " la pravecon de la konkurado, la punon. Ĉi tiuj argumentoj, fakte, plifortigas la socian apartigon per la hierakiigo de la sciojn, de la kulturojn kaj de la estaĵojn

Batali

Oni ne povas batali kontraŭ planita lernejfiasko, esence propra al la Lernejo. Multaj lernejaj *praktikoj, ĉar ĝi akordas kun tiu kiun rekomendas la institucio, servas tiujn drivojn*. Nur tro malmultaj aktivuloj sukcesis rezisti al tiu disiganta ventego. Tiam estas neevitebla la malobeo. Tamen ĉeestas ne-selektemaj praktikoj kaj klasoj kie oni neniam enuiĝas! Kie oni ne ''lernejdoloras''! Kie oni plezuras instrui kaj lerni.

Sed, ĉar ilia sukceso povas nur forfaligi la sistemon, ĉi-tiu ne povas valoriĝi ĝin kaj plie malpli enigi ĝin. Tiele tiuj ĝojigaj spertoj restas tro marĝenaj por vaste diskuniĝi. Por samaj kialoj, la esplorado ene edukaj movadoj elprovante lernejon sen forigo kaj teoriante siajn spertojn, siajn sukcesojn, estas sisteme malvalorigata kaj iliaj vortoj estas rekaptataj deturnataj kaj falsitaj.Same ĉiuj spertoj kiuj tro skuas

L'École est devenue une institution qui, paradoxalement, a besoin de l'échec pour fonctionner. Qualification et disqualification sont associées comme les deux faces d'une même pièce de monnaie. Sans disqualification des uns, pas de qualification des autres

L'École a inventé et développe de plus en plus une multitude de médications et de dispositifs pour les maux qu'elle génère, mais ceux-ci restent inefficaces et le mal, qu'elle est censée réparer, empire. Car les nouveaux métiers qui vivent de ces réparations ont eux aussi besoin de l'échec pour perdurer. Le cercle vicieux est en place.

Un enjeu central masqué

Entre les murs des écoles est ainsi «déposé» cet enjeu sociétal aussi central qu'inavouable: la sélection précoce des futurs exclus des «bonnes places sociales. Ce tri est accepté parce qu'il apparaît comme légitime

Une légitimité en question

Cette légitimité est construite socialement et pédagogiquement par le processus même des enfants mis en échec, qui intériorisent très tôt la conviction subjective qu'ils sont responsables de leur propre exclusion de certaines classes, filières ou écoles de prestige. Cette dévolution de la responsabilité a désormais gagné de nombreux parents d'élèves.

L'École réussit ainsi ce tour de force: faire que l'échec scolaire qu'elle produit soit in fine assumé par les élèves eux-mêmes et leurs parents. Mais aucun de ces acteurs n'a conscience de ce phénomène. Les parents d'élèves ont toute confiance dans les promesses faites par l'École.

Liberté, égalité, fraternité,

ces valeurs annoncées par l'École sont bafouées par une sélection qui se drape d'arguments prétendument formateurs: <<la nécessité d'une notation>>, «le bien-fondé de compétition la punition. Ces arguments, en réalité, renforcent la ségrégation sociale en hiérarchisant les savoirs les cultures et les êtres. p.**2 revue**

Lutter

On ne peut lutter contre un échec scolaire programmé, intrinsèque à l'École. De nombreuses pratiques scolaires, *parce qu'elles sont en accord avec ce que préconise l'institution, servent ces dérives*. Seuls de trop rares militants parviennent à résister à ce tourbillon ségrégateur. La désobéissance est alors inévitable. Il est pourtant des pratiques non sélectives et des classes ou l'on ne s'ennuie pas! Ou l'on n'a pas <<mal à l'école>>! Ou l'on a du plaisir a enseigner et a apprendre,

Mais leur succès ne pouvant que faire s'écrouler le système, celui-ci ne peut les valoriser et encore moins les intégrer. Ces expériences réjouissantes demeurent ainsi trop marginales pour se diffuser largement. Pour les mêmes raisons, la recherche des mouvements pédagogiques éprouvant une école sans exclusion et théorisant leurs expériences, leurs réussites, est dévalorisée systématiquement et leurs mots sont repris, détournés et dénaturés.

la sistemon
Krome ne estas fondita unu klerigado de la instruistoj kiu estus klerigado por pedagogoj, por praktikantoj-esploristoj atente observantoj de la socio kaj proponante "praktikajn teoriojn" por eduki rilate al la bezonoj de lia laborejo. Tiu manko senigas la Lernejon je valoraj modeloj por la komprenebleco de la edukagado.
De la vidpunkto de la demokratio estas urĝa rekonsideri la nunan lernejan kontrakton, krom akcepti la pereon de la publiklernejo mem.

Malmuntadi la nuntempon, inventi la estonteco

Kompreni kaj malkodi por povi proponi

La lernejo penas liberiĝi de la pensmanieroj kiuj superis kaj ankoraŭ regas en niaj nunaj neegalajj socioj: la ekspluatado de homo fare de homo, sklavismo, la nekonsenta migrado, la absolutismo de ĉiaj specoj, la konfliktoj, militoj kaj koloniadoj, la seksismo, la rasismo, etnaj enfermadoj, la rifuzo de la plureco de la Historioj, la timo de "la aliulo". Riski la utopion estas necesa kondiĉo por konstrui kaj rekonstrui ian tutmondan socion, liberan kaj emancipitan de la eraroj de la estinteco. Kaj, komence, en la lernejo, kie temas pri rompi kun certecoj, opinioj kaj kredoj kiuj havas gravajn konsekvencojn por la estonteco de junuloj, kaj anstataŭigi ĝin per pli emancipemaj proponoj.

Nia utopioj fronte al tiuj konceptoj kaj argumentoj kiuj mortas malfacile :

- La kredo ke neeblas eviti la eksigojn, diskriminaciojn kaj perfortojn, triumfante en la institucioj mem de la Respubliko. Nia celveto konsistas prefere krei la kondiĉojn por miksaĵo de la civilizoj, ia kultura " kreoligo ", celante elirigi - per la rakontoj de vivadoj kaj per la historio de la homaj delokiĝoj - novajn formojn de homfaroj (verkojn, rakontojn kaj rilatojn). Tiele restarigi la ligilojn de la historio kaj kune konstrui kunhavinda estonton.

- La infano rigardata kiel malforta, malbona, korektinda, rektiginda, pigrema, nejuĝkapabla, kiun nur la aŭtoritato, la punoj kaj la "tolereco nula" povas restarigi.
Necesas : ŝanĝi ĉi tiun koncepton pri la infano, nian rilaton al la lernejo, al la lernagon, al la kulturon; ebligi la transigon de la humanemaj valoroj samtempe de la sciojn; demokratie agi kun la civitanoj de iu ajn kulturo sen nevola identatribuado, sen teritorio de restadotrudo, sen hierarkigo.

- La frateco konfuzita kun kompato kiu valorigas la helpon favore al la malbonŝanculo kaj subtenas lin, tiel plifortigante kaj legitimante la

Comme toutes les expériences qui ébranlent trop le système. N'est pas mise en place, non plus, une formation des maîtres qui soit une formation de pédagogues, ces praticiens-chercheurs en alerte sur la société et proposant des «théories pratiques» pour éduquer en fonction des besoins de leur lieu de travail. Ce qui prive l'École de précieux modèles d'intelligibilité de l'action éducative.
Il est urgent du point de vue de la démocratie de repenser le contrat scolaire actuel, sauf à laisser disparaître l'Ecole publique elle-même.

Déconstruire le présent, inventer l'avenir

Comprendre et décoder pour pouvoir proposer

L'École a du mal à s'affranchir des conceptions qui ont prévalu et prévalent encore dans nos actuelles sociétés inégalitaires: l'exploitation de l'homme par l'homme, l'esclavagisme, les migrations non consenties, les autoritarismes de toutes sortes, les conflits, guerres et colonisations, le sexisme, le racisme, les ethnicisations, le refus de la pluralité des Histoires, la peur de « l'autre» Oser l'utopie est une condition nécessaire pour construire et reconstruire une société planétaire, libre et émancipée des errements du passé. Et d'abord à l'École où il s'agit de rompre avec des certitudes, des opinions et des croyances qui pèsent lourdement sur l'avenir des jeunes, et de les remplacer par des propositions plus émancipatrices.

Nos utopies face à des conceptions et arguments qui ont la vie dure:

- La croyance qu'il est impossible d'éviter les exclusions, discriminations et violences, régnant au sein même des institutions de la République. Notre pari consiste plutôt à créer les conditions d'un brassage des cultures, d/une «créolisation» afin de faire émerger, par les récits de vie et l'histoire des déplacements humains, des formes nouvelles de productions (oeuvres, récits et relations). Renouer ainsi les fils de l'histoire et construire ensemble un avenir à partager.

- L'enfant pensé comme un être faible, mauvais, à corriger, à redresser, enclin à la paresse, incapable de jugement et que l'autorité, les punitions, et la « tolérance zéro» peuvent seules redresser.
Il est nécessaire de changer cette conception de l'enfant, notre rapport à l'école, à l'apprendre, à la culture; de permettre aux valeurs humanistes d'être transmises en même temps que le savoir; de travailler démocratiquement avec les citoyens de toute culture sans assignation identitaire, sans territoire de relégation, sans hiérarchisation.
- La fraternité confondue avec la compassion qui valorise l'aide au <<défavorisé>> et le soutient, renforçant et légitimant ainsi les

malegalecon. Kontraste en la solidareco inter ĉiuj aktoroj partoprenante en la lernado, kiu povas starigi la fratecon kiun la morallecionoj, formalaj aŭ neformalaj, senlace truditaj, malhelpas ke ĝi fundiĝas.

- la ''egaleco de la bonŝancoj "supozeble garantiitaj de la lernejo, estas socia mensogo. Ĝi fortigas maljustan sistemon ĉar ĝi solidigas en ĉiu la senton ke li "meritas" lian sorton. Ĝi malpermesas la plendon aŭ la postulojn ĉar ''ĉiu estis farita'' doni al ĉiuj la bonŝancon sukcesi! Tiu mistifiko baziĝas sur la premiso, ke la sukceso de iuj kaj la fiasko de aliaj estas klarigitaj per "donacoj", ricevitaj aŭ ne ekde la naskiĝo, aŭ per persona merito.

Ni asertas ke ĉi tiuj reprezentoj venas de miskompreno de la evoluo kaj de la lernado. Kaj de ia malfacileco rekoni ke sukceso kaj malsukceso estas sociala konstruado. De ĉi tie la urĝa bezono kune analizi, kritikmaniere, la mekanismojn de diferencigo kaj de socia hierarkigo; kompreni kaj komprenigi la klasperforton agante en lernejo kiel en ĉiuj institucioj, kiuj promocias la reprodukton de la neegalaĵoj.

- **La tezo pri la transdono de la scioj per eksplikoj**, kiu transdonas al la inteligenteco de la majstro la taskon plenigi la distancon inter la malklerulo kaj la sciado: ĝi konfirmas kaj plifortigas la malegalecon rigarditan kiel evidenta; ĝi kaŭzas la rezignon de la malregantoj vidalvide al la scioj kiujn ili tiel pensas malatingeblaj por ili.
Tutmale, ni devas veti pri la esplorado kaj pri la pedagoga inventemo krei fratecon produkteman de emancipiĝo; pri la kolektiva inteligenteco inter la lernantoj kaj ĉiuj aktoroj en la Lernejo; pri la solidareco en la kerno mem de la lernago; pri la kapablo de la instruistoj enkonduki aparatojn permesante al ĉiun sukcesi kune.

- **La "*scii-esti*''**, tiu nova aspekto de la normaligo. Ĝi laŭigas ĉiun lernanton al ia idealigita studento ''nature'' akurata, diligenta, implikita, spontane partoprenante en la vivo de la institucio, kaj, "bonŝance'', sen iu ajn kritikmenso.

Male, ni volas konstrui spacon por pensado kaj agado kie demandado elalportas la miron, la sciavidon, la plezuron lerni kune. La ellaborado de la signifo estas la motoro de ĉiu lernado kaj vektoro por individua kaj kolektiva emancipado.

(p. 3 in Revue)

La konvinko ke la konkurado estas fonto por motivado, ke ĝi stimulas la lernadon, ke ĝi pravigas la klopodojn kaj la oferdonojn, disigante laboro kaj plezuro.
For de ajna modeligado ni deziras, per la kunlaboro, kunigi plezuron kaj verkadon, promocii la malkovrojn, konsideri la sperton de ĉiu,

inégalités. C'est en revanche dans la solidarité entre tous les acteurs engagés dans l'apprendre, que peut se construire la fraternité que les leçons de morale formelles ou informelles dispensées sans relâche empêchent de construire.

- <<L'égalité des chances» prétendument garantie par l'École, est un mensonge social. Elle renforce un système injuste en confortant en chacun le sentiment qu'il «mérite» son sort. Elle interdit que l'on se plaigne ou que l'on exige, puisque <<tout a été fait›› pour donner a tous la chance de réussir! Cette mystification repose sur le postulat que la réussite des uns et l'échec des autres s'expliquent par des «dons» reçus ou pas à la naissance ou par le mérite personnel.

Nous affirmons que ces représentations émanent d'une conception erronée du développement et de l'apprentissage. Et d'une difficulté a reconnaitre que la réussite et l'échec sont un construit social. D'où l'urgence à analyser ensemble, de façon critique, les mécanismes de différenciation et de hiérarchisation sociale; de (faire) comprendre les violences de classes à l'oeuvre a l'école comme dans toutes les institutions, lesquelles favorisent la reproduction des inégalités.

- La conception explicative de la transmission des savoirs, qui confie à l'intelligence du maître le soin de combler la distance séparant l'ignorant du savoir: elle valide et renforce l'inégalité conçue comme une évidence; elle provoque l'abdication des dominés face aux savoirs qu'ils pensent ainsi inatteignables pour eux.
Tout au contraire, il nous faut miser sur la recherche et l'inventivité pédagogique pour créer une fraternité productrice d'émancipation; sur l'intelligence collective entre les apprenants et tous les acteurs de l'École; sur la solidarité au cœur même de l'acte d'apprentissage; sur la capacité des enseignants a mettre en place des dispositifs permettant à chacun de réussir ensemble.
- Le «savoir-être», nouvel habillage de la normalisation. Il conforme l'apprenant en un élève idéalisé,<<naturellement>> ponctuel, assidu, impliqué, participant spontanément à la vie de l'établissement, et «par chance>> dénué de tout esprit critique!
A l'opposé, nous voulons construire un espace de pensée et d'action ou le questionnement fait émerger l'étonnement, la curiosité, le plaisir d'apprendre ensemble. La construction du sens est le moteur de tout apprentissage et vecteur d'émancipation individuelle et collective.

3

La conviction que la compétition est source de motivation, qu'elle encourage l'apprentissage, qu'elle justifie efforts et sacrifices, en séparant plaisir et travail.
Loin de tout formatage, nous voulons, par la coopération, réunir plaisir et travail, favoriser les découvertes, tenir compte de l'expérience de chacun, cultiver l'empathie.

kulturi la sentidentiĝon.

- **La sistemo por selektado** kiu, direktante la aktivecojn de la studentoj al la ricevo de altniveltaksadoj prefere ol konkero kaj firmiĝo de la scioj, kreas la konkuradon inter la lernantoj kaj kondukas al senelirajôj,same por la lernantoj devenante de la plej popularaj socmedioj kiel por la demokratio mem.

Fine urĝas : distingi la kontrolon de la taksado; repensi la taksadon (estiel ellaborado de signifo) deirante de la analizo de la vojoj trairitaj kaj trairotaj; veki la kritmenson; krei lernadsituaciojn kiuj permesas al la instruistoj, al la gepatroj kaj al la lernantoj sperti la klerigantan potencon de la laboro farita en etoso de konfido kaj sen timo pri juĝo; ŝati kaj valorigi la klopodojn de la lernantoj.

Urĝas nun, fortigataj per ĉi tiu ekkonscio kaj tra tiuj konvinkoj, transformi niajn trovojn kaj niajn proponojn en agado.

Ambicioj por la Lernejo

Utopio en ago

Por ĉiuj, ni bezonas ambician lernejon, inteligentecon kaj egalecon,

- **Lernejo** de racio kaj de realismo : admono por la racio alfronte al la aktuala malŝparado pri homoj, alvoko por la realismo vidalvide al scioj kaj praktikoj sur kiuj konstrui por atingi tion kaj dank' al la fortoj kiuj jam evidentiĝas kaj jam estas disponeblaj por pli engaĝiĝi en ĉi tiu komuna utopio tiel en la lernkampo kiel en tiu de civitana ellaborado.

- **Lernejo** kiu instigas kaj antaŭenigas la scivolemon, la surprizon, la humuron, la nekutimon, la neatenditajn renkontiĝon, la kreemon, la intelektan disordigon, la perturbon generante novajn malkovrojn, lernejo kiu provizas la sekurecon por superi timon, por akcepti la malnetaĵon, la malcertaĵojn prefere al la dogmojn kaj konstrui la deziron lerni, ĉiam, fari al si demandojn, kompari ilin kun la de aliaj kaj rezisti al ĉiuj imponojn.

- **Lernejo** kiu proponas defiojn, problemojn por solvi, defiojn por venki: kio meritas ke iu mobilizas sian energion, sian inteligentecon kaj sian humanecon, ĉar la trebo tiam estas promeson de malfermantaj pordoj, de neatenditaj mempreterpasoj, de renovigitaj scioj,, de malagnoskaj kapabloj, de neimagitaj aventuroj, de aŭgurota emancipiĝo.

- **Lernejo** kiu ne hierarkas la objektojn kiujn ĝi instruas, kiu rifuzas la fendiĝon inter manlertulo kaj intelektulo, lernejo kiu male kapablas valorigi en ĉiu praktiko, la homan labormenson.

- **Lernejo** kiu ne aseptas la sciojn en la nomo de supozeble neŭtraleco, sed kiu lumigas al la lernantoj pri la polemika esenco de ajna rompiĝo en la kampo de la penso kaj de la scio.

- **Lernejo** de komunigo de la scioj, de la ĝojo de lerni kaj konstrui

---

- **Le système de sélection** qui, en orientant les activités des élèves vers la recherche de bonnes notes plutôt que vers celle de l'acquisition et la consolidation des savoirs, met en concurrence les apprenants et conduit à des impasses, tant pour les élévés issus des milieux les plus populaires que pour la démocratie elle-même. Il y a urgence à enfin distinguer contrôle et évaluation ; à repenser l'évaluation, comme construction du sens, à partir de l'analyse des chemins parcourus et qui demeurent à parcourir; à éveiller l'esprit critique; créer des situations d'apprentissages qui permettent aux enseignants, parents et élèves d'éprouver le pouvoir formatif du travail mené dans un climat de confiance et sans peur du jugement; apprécier et valoriser les efforts des apprenants. **Il est urgent maintenant, forts de ces prises de conscience et de ces convictions, de transformer nos constats et nos propositions en actes.**

De l'ambition pour l'Ecole

De l'utopie en actes

Pour tous, nous avons besoin d'une Ecole, ambitieuse, de l'intelligence et de l'égalité,

- **Une École** du raisonnable et du réalisme: appel à la raison face au gâchis humain actuel, appel au réalisme face aux savoirs et pratiques sur lesquels prendre appui pour y parvenir et grâce aux forces qui déjà s'expriment et ne demandent qu'à s'investir davantage dans cette utopie commune, sur le plan des apprentissages comme sur celui de la construction citoyenne.

- **Une École** qui encourage et promeut curiosité, étonnement, humour, insolite, rencontres imprévues, création, bousculade intellectuelle, perturbation génératrice de nouvelles découvertes, assure la sécurité pour dépasser la peur, accepter le flou, l'incertitude plutôt que les dogmes et construire le désir d'apprendre, toujours, de se poser des questions, de les confronter à celles des autres, de résister à toutes les emprises.

- **Une École** qui propose défis, problèmes à résoudre, difficultés à surmonter: ce qui mérite qu'on mobilise son énergie, son intelligence et son humanité, parce que l'effort est alors promesse de portes qui s'ouvrent, de dépassements inespérés, de connaissances renouvelées, d'habiletés ignorées, d'aventures inimaginées, d'émancipation devinée.

- **Une École** qui ne hiérarchise pas les objets qu'elle enseigne, qui refuse le clivage manuel / intellectuel et sache au contraire mettre en valeur, dans chaque pratique, la pensée humaine à l'œuvre. /

Une école qui n'aseptise pas les savoirs au nom d'une supposée neutralité, mais qui éclaire les apprenants sur la nature polémique de toute rupture dans le champ de la pensée et du savoir.

- **Une École** du partage des savoirs, de la joie d'apprendre et de construire ensemble, de mettre

kune, de revojiri laŭ la aventuroj de tiuj, kiuj antaŭis nin, de lokiĝi en kio alvenas, en la mondo kiun ni transformas kaj konstruas kune. - **Lernejo** de la ‘’***Ĉiuj kapabloj*** ‘’kiu postulatas kaj establas la ekscelencon de ĉiu tra la kunlaboro, la reciproka helpo kaj la alta ambicio. Lernejo de egaleco ne de vortoj sed de fakto. Estas nia respondeco konstrui Tiun ambician lernejon de la inteligenteco kaj de la egaleco. * Por subskribi kaj konsulti la liston de subskribantoj: www.gfenlyonnais fr/?cat =l4 Por vidi la intervenojn de tiu simpozio en Septembro 2016: www gfenlyonnais fr /?p =13l2	ses pas dans l'aventure de ceux qui nous ont précédés, de prendre place dans ce qui vient, le monde que l'on transforme et construit ensemble. **- Une École** du Tous capables qui postule et institue l'excellence de chacun par la coopération, l'entraide et l'exigence. Une École de l'égalité non de paroles, mais de fait. Cette École ambitieuse de l'intelligence et de légalité il est de notre responsabilité de la construire. *Pour signer et consulter la liste des signataires: www.gfenlyonnais fr/?cat=l4› Pour voir les interventions de ce colloque de septembre 2016:WWW gfenlyonnais fr/?p=13l2